

REDACTIONEEL

Marieke van den Brink, Louis van den Hengel en Janneke van Mens-Verhulst

In het tweede nummer van het Tijdschrift voor Genderstudies 2009 bieden we 'bonbons assorti'. Met een selectie die zich uitstrekt van de Middeleeuwen tot de huidige kredietcrisis, van hoofse liefde tot huiselijk geweld, en van moederschap in de witte middenklasse tot burgerschap voor alle etniciteiten verlaten we voor één keer het langzamerhand dominant geworden format van een themanummer. Niet alleen de onderwerpen zijn divers, maar ook het soort artikelen dat we presenteren: twee gerefereerde artikelen, maar liefst twee oraties (in verkorte vorm) en een opinieartikel over een actueel onderwerp.

Josje Weusten richt zich in het eerste artikel op de verbeelding van moederschap in twee bekende Nederlandse romans. Zij stelt de vraag in hoeverre we deze teksten kunnen lezen als een kritiek op culturele ideologieën van moederschap en gaat na in hoeverre de lezers zich al dan niet kunnen identificeren met de moordende moeders in deze romans. In de bijdrage van Hannie van Horen Verhoosel staan de vrouwelijke troubadours centraal die in de Middeleeuwen een belangrijke rol speelden bij de verspreiding van het hoofse gedachtegoed. Deze vooraanstaande vrouwen in de Zuid-Franse hofcultuur ontwikkelden een eigen stem door het mannelijke idioom van de hoofse lyriek naar hun hand te zetten.

Renée Römken biedt in haar oratie ter aanvaarding van de leerstoel Interpersoonlijk Geweld aan de Universiteit van Tilburg inzicht in de genderneutralisering en etnicisering van geweld in de privésfeer. Uit haar kritische genderanalyse blijkt hoe wet- en regelgeving rond 'huiselijk geweld' paradoxaal genoeg nadelige effecten kan sorteren voor vrouwelijke

slachtoffers. Sawitri Saharso aanvaardde haar hoogleraarschap in Intercultureel Bestuur bij de Universiteit Twente met een oratie over de effectiviteit van het Nederlandse integratiebeleid. Daarin refereert zij aan genderkwesties als de politieke discussies over het dragen van hoofddoeken en pleit zij voor een comparatieve analyse van integratievraagstukken zowel op cross-cultureel als op lokaal niveau. Ten slotte roept Saharso op tot reflectie over een meer inclusieve Nederlandse identiteit en intercultureel burgerschap. Ook de bijdrage van Edith Kuiper is uiterst actueel, want zij behandelt het gebrek aan fundamentele analyse van de economische crisis in Nederland en zij stelt de stilte rond het aandeel van mannen in deze crisis aan de kaak.

In deze verscheidenheid aan artikelen zijn niettemin ook interessante overeenkomsten te ontdekken. Wie dit nummer van A tot Z leest, wordt gestimuleerd tot nadenken over identificatie- en representatiemogelijkheden voor vrouwen (Van Horen Verhoosel, Weusten, Saharso), over de plaats die vrouwen (niet) innemen in de economische wereld of bij het mainstreamen van een probleem dat hen bij uitstek betreft: huiselijk geweld (Kuiper, Römken). Daarmee getuigt dit nummer zowel van de inhoudelijke reikwijdte als van het interdisciplinaire karakter van Genderstudies in Nederland en Vlaanderen. Tot slot melden we met pijn in het hart dat de voorzitter van de redactie ons gaat verlaten. Elf nummers lang heeft ze ons aangevoerd en aangevuurd. In die periode zijn we dankzij haar inspanningen geïnternationaliseerd en gedigitaliseerd (<http://rjh.ub.rug.nl>). Dank daarvoor, Judith.